

Ville Kaunisto kok

Kirjallinen kysymys maakaasulämmitteisten kotitalouksien energiaremonteista

Eduskunnan puhemiehelle

Venäjän hyökkäys Ukraina on nostanut entisestään jo valmiiksi kallistuneita energianhintoja. Hintojen nousu on näkynyt erityisesti kaasumarkkinoilla, joiden suurin tuoja Venäjä on.

Futuuri on johdannainen, jolla sovitaan tulevaisuudessa toteutuvan kaupan kohteena olevan hyödykkeen hinta. Futuurien hinnat siis kuvaavat ostajien ja myyjien näkemyksiä hinnan kehityksestä tulevaisuudessa. Lyhytaikaisten kaasufutuurien hinnat ovat viikon sisällä hyökkäyksestä nousseet jopa yli tuhat prosenttia korkeammiksi kuin vuosi sitten ja noin kolmesataa prosenttia korkeammiksi verrattuna hyökkäystä edeltäviin muutamiin viikkoihin. Mikäli Venäjä päättää katkaista maakaasutoimitukset, tulevat hinnat nousemaan entisestään.

Maakaasun osuus kotitalouksien lämmitystapana on supistunut merkittävästi koko 2000-luvun ajan. Suomessa on kuitenkin edelleen noin 13 000 maakaasulla lämmitettyä kotitaloutta. Hintojen nousu kaventaa tuhansien kotitalouksien ostovoimaa. Lämmityslaskut ovat tänä talvena olleet useita satoja eroja kuukaudessa. Hintojen nousu uhkaa aiheuttaa taloudellisia vaikeuksia eritoten pieni- ja myös keskituloisille. Tilanteen haastavuus korostuu myös siinä, että usea kaasu- lämmitteinen talo sijaitsee alueella, jossa kiinteistöjen arvo laskee.

Maakaasu on fossiilinen polttoaine, vaikka sen aiheuttamat hiilidioksidipäästöt ovat esimerkiksi kivihiiileen verrattuna vain noin puolet. Osana vihreää siirtymää tulee maakaasusta luopua siinä missä muidenkin hiilivetyjen käytöstä. Valtio on tukenut kehitystä myöntämällä kotitalouksille julkista tukea korkeiden hiilidioksidipäästöjen lämmitystavoista irrottautumiseksi. Esimerkiksi öljylämmityksestä luopumiseen kotitalouksilla on ollut mahdollista saada ARA:n myöntämää energia-avustusta, ELY-keskuksen avustusta tai kotitalousvähennystä. Tukimallien kehittäminen tukemaan myös maakaasusta irrottautumista edistäisi osaltaan niin vihreän siirtymän tavoitteita kuin myös kotitalouksien ostovoimaa ja suomalaisten kotitalouksien sekä Suomen energiariippuvuuden vähentämistä Venäjästä.

Kaasulämmitteiset kotitaloudet eivät ole olleet merkittävästi esillä hallituksen energiaremonttisuunnitelmissa, vaikka nämä kotitaloudet kärsivätkin suuresti vallitsevassa energiatilanteessa ja vaikuttavat Suomen energiaomavaraisuuskuvassa. Maakaasusta riippuvaisten kotitalouksien verrattain vähäinen määrä johtaa siihen, että tukimallien kehittämisen fiskaalinen vaikutus julkiselle taloudelle jää rajalliseksi. Maakaasusta riippuvaisille kotitalouksille puolestaan tukien kehittämisen voi olla taloudellisesti erittäin tärkeää.

Kirjallinen kysymys KK 96/2022 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Voitaisiinko kotitalouksille tarkoitettuja vihreää siirtymää vauhdittavia julkisia tukimuotoja kehittää siten, että kotitaloudet voisivat hyödyntää niitä myös maakaasusta irrottamiseen ja

voitaisiinko kotitalousvähennystä, ARA:n energiatukea tai ELY-keskusten myöntämää energiaremontteihin tarkoitettua tukea laajentaa myös remontteihin, joiden tavoitteena on irrottautua maakaasusta ja siirtyä vähäpäästöisempiin tai kokonaan päästöttömiin lämmitystapoihin?

Helsingissä 9.3.2022

Ville Kaunisto kok